

Научна област: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.6. Спорт

Специалност „Спорт (Адаптирана физическа активност и спорт)“

Национална спортна академия „Васил Левски“

Катедра „Водни спортове, сектор АФАС“

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. Галина Петрова Дякова, доктор

относно научната продукция на

на гл. ас. Стефка Колева Джобова, доктор,

във връзка с участието ѝ в конкурс за заемане на академичната длъжност

ДОЦЕНТ, обявен в ДВ бр. 34 от 20 април 2018 г.

1. ДАННИ ЗА КОНКУРСА

Обявеният конкурс е за един доцент по научната специалност „Спорт (Адаптирана физическа активност и спорт)“ за нуждите на катедра „Водни спортове, сектор АФАС“ при Национална спортна академия „Васил Левски“, обнародван в ДВ, бр. 34 от 20 април 2018 г.

В конкурса участва единственият кандидат гл. ас. Стефка Колева Джобова, доктор, която е на трудов договор в Академията – за неопределено време и трудов стаж по специалността в размер на 11 години, 9 месеца и 21 дни.

Процедурата по конкурса е спазена. Не установих нарушения.

2. ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Висшето си образование – ОКС „магистър“ завършва през 1995 г. в НСА „Васил Левски“, Тренъорски факултет и получава две специалности: Тренъор по ветроходство и Учител по физическо възпитание. През 2001 г. получава Европейска магистърска степен по адаптирана физическа активност в Католически университет Льовен, Белгия.

През 2002 г. в Католически университет Льовен, Белгия завършва Специализирана програма по психомоторна терапия и получава квалификация Психомоторен терапевт.

През 2013 г. защитава дисертационен труд и придобива Образователно научна степен „ДОКТОР“, в професионално направление 7.6 Спорт в Национална спортна академия „Васил Левски“; Катедра Водни спортове.

Професионалното развитие на кандидата за заемане на академичната длъжност "Доцент" – д-р Джобова започва извън Република България и закономерно се движи във възходяща посока.

От ноември 2000 г. до юли 2002 г. е асистент в Католически университет Льовен; Факултет: Физическо възпитание и кинезитерапия, департамент: Адаптирана физическа активност; Льовен, Белгия и извършва преподавателска и терапевтична дейност.

От август 2002 г. до август 2004 г. като асистент в същия университет осъществява научно-изследователска дейност в областта на Адаптирана Физическа Активност и управленческа дейност в THENAPA – Европейска тематична мрежа за адаптирана физическа активност – интеграция на хора с увреждания чрез адаптирана физическа активност.

От юли 2005 година започва своята професионална дейност в Национална Спортна Академия "Васил Левски". До юли 2006 г. е на граждански договор като експерт и работи по международни проекти и програми, и програми по Адаптирана Физическа Активност към Центъра по Евроинтеграция и Международно сътрудничество.

От юли 2006 г. до септември 2016 г. работи в Центъра за научна и приложна дейност в спорта (първоначално Международен научен институт) в Национална Спортна Академия "Васил Левски" като последователно заема следните длъжности: Научен сътрудник III степен от 2006 г.; Асистент научна дейност от 2009 г.; Главен асистент от 2014 г. Там тя извършва научно-изследователска и преподавателска дейност в АФА и Спорт (дисциплина Актуални проблеми на спорта).

От септември 2016 г. и досега извършва преподавателска дейност в Национална Спортна Академия "Васил Левски", катедра Водни спортове, сектор АФАС. Тя е Главен асистент по АФАС. Д-р Стефка Джобова преподава АФАС в бакалавърска, магистърска и докторска степен. Основни дейности и отговорности на нейния професионален опит са и разработка на проектни предложения, мениджмънт и участие в проекти; организация на конгреси и научни форуми; поддържане на международни контакти, научна дейност.

3. ОПИСАНИЕ НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ И НАУЧНИ ПРИНОСИ

В обявения конкурс за заемане на научната длъжност "Доцент" по научната специалност „Спорт (Адаптирана физическа активност и спорт)“ гл. ас. Стефка Колева Джобова, доктор представя списък от общо 35 заглавия.

Публикациите са разпределени както следва:

Общ брой заглавия – **35 броя**, от тях:

- **Монография – 1 бр.**
- **Учебници и учебни пособия – 7 бр.** (3 електронни, в т. ч. 1 самостоятелно и 2 в съавторство и 4 на книжен носител, в т. ч. 2 самостоятелно и 2 в съавторство),
- **Публикации в научни списания, сборници и глави в книги – 27 бр.** От тях 9 са публикувани на български език и 18 са публикувани на английски език в САЩ, Германия, Белгия, Испания, Литва, Словакия, Северна Ирландия и България.

Публикуваните статии в научни списания са 13, от които:

- национални – 3 бр.;
- международни – 6 бр.;
- с импакт фактор – 4 бр.

Публикуваните доклади в сборници на конференции са 6, от които:

- национални – 3 бр.;
- международни – 3 бр.

Самостоятелните публикации на гл. ас. Стефка Колева Джобова, доктор са 8, в съавторство са 19, от които в 9 като първи автор, в 9 като втори автор и в 1 като трети автор. В публикациите в съавторство кандидатът има основна роля в координацията и провеждането на изследването, както и в описателната част.

Кандидатът участва *с водещи доклади* в 5 международни научни конференции през последните пет години.

За участие в конкурса са представени *два научни проекта*, финансирани от фонда за научни изследвания на НСА „Васил Левски” и *три научно-образователни проекти*, финансирани по програма „Еразмус плюс” на Европейския съюз. Като член на експертната работната група на Европейската комисия за развитие на човешките ресурси в спорта (XG HRD), Стефка Джобова *участва в четири европейски научни изследвания*.

Член е на редакторския колектив на книгите с пълни текстове от деветия европейски конгрес на ФИЕП и Седми международен научен конгрес „Спорт, Стрес, Адаптация” 2014 г. и Международния научен конгрес „Приложна наука в спорта” 2017 г.

Научен секретар и член на организационния комитет е на 5 международни научни конгреса и на 2 международни научни конференции.

Кандидатът е осъществил *научно ръководство* на седем магистри.

За участието в конкурса са представени 21 *цитирания* от които 15 в чуждестранни източници и 6 в национални.

Представената научна продукция на гл. ас. Стефка Колева Джобова, доктор по количествени показатели напълно отговаря на наукометричните изисквания на нормативните изисквания за академичната длъжност „Доцент“ на НСА Васил Левски и дори ги превъзхожда.

Всички трудове са публикувани, няма такива, които са под печат.

Научно-изследователската работа на кандидата съответства на научната специалност, по която е обявен конкурса.

Много висока оценка давам на монографичния труд „Теоретико-приложни аспекти на спорта за хора с увреждания“ в обем от 192 страници, издаден през 2018 година. В монографията са разгледани теоретичните основи и приложните аспекти на спорта за хора с увреждания – създаването, развитието и управлението на спорта за хора с увреждания. В нея намират отражение философските основи, формирането на отношението и нагласите към хората с увреждания в международен и национален мащаб. Авторът много умело извежда приложните аспекти на политиката, управлението и отговорните структури в мултикултурен и спортно специфичен аспект. Изготвени са препоръки за действия, поведение и подобряване на взаимодействието между секторите и структурите. Представен е обстоен обзор на научни изследвания, свързани с нагласата за съвместно спортуване, което е в основата на политиката за нормализация, равнопоставеност и универсалност. Посочени са съвременните предизвикателства в сферата на спорта за хора с увреждания.

Научните изследвания на гл. ас. Стефка Колева Джобова, доктор могат да бъдат групирани в шест направления.

По първото направление, публикации по проблеми, свързани с *адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания* са изследвани аспекти на спортната техника в плувните дисциплини на финалисти на паралимпийските игри в Сидни 2000 чрез използване на видео рейс-анализи. Проведени са и изследвания на

различните аспекти на рекреационния спорт за хората с увреждания, най-вече за спортовете, практикувани във водна среда. По това направление кандидатът има статия, която е публикувана в списание с импакт фактор, а според справка в Скопус тази статия е цитирана шестнадесет пъти в други статии с импакт фактор. Две авторски статии са цитирани в издание на Хюмън кинетикс „Науката да плуваш по-бързо“. Този факт е много добър атестат за кандидата. Резултатите от изследванията в тази сфера имат голям практически принос за треньорската професия.

По второто направление, публикации по проблеми, свързани с *физическа активност и спорт за възрастни хора с увреждания* обхващат проучвания на ползите от физическата активност за подобряване качеството на живот след 65 годишна възраст. По това направление кандидатът има две статии, които са публикувани в списания с импакт фактор. Съавтор е на учебна програма по адаптирана физическа активност за възрастни хора и учебно съдържание на Магистърска програма по АФА за възрастни; карти с инструкции за физическа активност и електронно ръководство „Никога не е късно да бъдеш активен“. Това са много важни практически приноси от тези изследвания. Статия, свързана с темата е публикувана в юбилеен сборник с научни статии в Германия.

По третото направление са публикациите по проблеми, свързани с *интеграция и приобщаване на хора с увреждания чрез спорт*. Тази тематика е отразена в глава от книгата „Приобщаване и интеграция чрез адаптирана физическа активност“, а поради огромния интерес, книгата има второ преработено издание в рамките на една година. Включването на текстове от нея в доклад на ООН за приобщаването на хора с увреждания чрез спорт са атестат за голямата значимост на научно-изследователската работа на д-р Джобова. Една публикация, свързана с темата е с импакт фактор. Най-голяма известност по света на кандидата за доцент д-р Стефка Джобова й носят първите по рода си учебни помагала по АФА в света – мултимедийните учебници АДАПТ и АДАПТ 2. Втората част е със силна практическа насоченост и се популяризира от Международния паралимпийски комитет, а организационният комитет на Паралимпийските игри в Пекин 2008 година превеждат АДАПТ 2 на китайски. АДАПТ 2 е разширен и преведен на фламандски език и влиза като учебно средство в часовете по физическо във Фландрия по поръчка на правителствената комисия по спорт и със финансовата подкрепа на фондация „Марк Херманс“.

По четвъртото направление в публикациите по проблеми, свързани с *управление и устойчиво развитие на спорта за хора с увреждания* кандидатът прави задълбочени проучвания на елементите в системата. Важни за теорията и практиката приноси са разработените теоретични модели на взаимодействие за постигане на устойчиво развитие в сектора.

По петото направление, публикации по проблеми, свързани със *сигурността във ветроходния спорт* кандидатът извежда елементите на сигурността и практически указания за безопасното практикуване. Научните приноси имат теоретичен и приложен характер и от тях могат да се възползват за създаване на нови програми мениджъри на яхт клубове, треньори за успешна работа с хора с увреждания и не на последно място доброволци.

По шестото направление в публикациите по проблеми, свързани с *европейските младежки политики и спорта* кандидатът анализира ролята на спорта в младежката политика и изследва механизмите на личностно развитие на младите хора чрез включването им в спортни програми като участници или доброволци. Признание за приносите на кандидата по тази тематика е поканата за участие като панелист по време на Европейския спортен форум, организиран през месец март 2018 г. във връзка с Българското евро-председателство.

Признание за работата ѝ по тематиката за приобщаване на хора с увреждания чрез спорт са поканите два пъти да бъде водещ гост лектор – на Международния симпозиум по АФА, проведен в Истанбул през 2013 г. и Третия международен конгрес по физическо възпитание и спорт за хора с увреждания, октомври 2017 г., Коня, Турция. Д-р Стефка Джобова участва във всички тематични конгреси по АФА и спорт за хора с увреждания.

5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКА РАБОТА

Учебната натовареност е общо 1350 часа, разпределени както следва:

- ✓ аудиторна 913 часа;
- ✓ допълнителна 437 часа.

Кандидатът е водещ преподавател по дисциплината Адаптирана физическа активност. Ръководител и преподавател в магистърска програма „Адаптирана физическа активност и спорт“, преподавател в магистърска програма „Младежки

дейности и спорт” и преподавател в докторска програма – избираем модул „Актуални проблеми на спорта за хора с увреждания (PhD. SP. II.15)”.

Преподавател е в програмата за придобиване на европейска диплома по адаптирана физическа активност EUDAPA (<http://www.haaga-helia.fi/en/education/eudapa/weekly-themes-2018?userLang=en>) от 2014 година по дисциплината „Психомоторна терапия”. Програмата EUDAPA е организирана и се провежда от университет „Хага-Хелия”, Виерумаки, Финландия.

Кандидатът е член на международния факултет на Пекиния спортен университет в Китай. Два пъти е осъществил преподавателска мобилност – по покана на Китайския научен център за спорт за хора с увреждания (2015) и по програма Еразмус плюс – КА107 през 2016 година. Лектор е в две интензивни програми по спорт за хора с увреждания – в университета „18 март” в Чанакале и в университет „Гедик” в Истанбул, Турция.

Рецензент е на програмата за придобиване на професионална квалификация „инструктор” по адаптирана физическа активност за 2016 г. към НАПОО.

Кандидатът е автор на концептуалната идея за интегриран лагер по адаптирани водни спортове, чието обстойно изследване е обект на дисертационния труд. През 2013 година „Лагера” е включен в компендиума на Съвета на Европа за добри практики в раздела за образователни инициативи: Goet, M. (2013) „Disability sport in Europe – learning from the practice”. Council of Europe. Strasbourg.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл. ас. Стефка Колева Джобова, доктор е уважаван университетски преподавател, научен работник и експерт със световна известност и приноси за теорията и практиката в сферата на: адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания; интеграция и приобщаване на хора с увреждания чрез спорт; адаптирано физическо възпитание; европейски измерения на спортния сектор; Паралимпийски игри, Спешъл Олимпийске; доброволчество в спорта, обучение в лидерски умения за жените в спорта. Във връзка с научните си интереси, тя има ангажменти в европейски и световни организации.

Нейната кандидатура по настоящия конкурс покрива всички изисквания и критерии, поставени от Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за неговото приложение и нормативните изисквания на НСА „Васил Левски“. Това е достатъчно основание да дадем своя положителен вот, относно избора ѝ на академичната длъжност „Доцент“ в Научна област: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.6. Спорт, Специалност „Спорт (Адаптирана физическа активност и спорт)“ при Национална спортна академия „Васил Левски“, Катедра „Водни спортове, сектор АФАС“, като препоръчваме на уважаемите членове на специализираното научно жури да потвърдят този вот.

18.07. 2018 год.

Стара Загора

Рецензент:

(Проф. Галина Петрова Дякова)

Чл.2 ЗЗЛД